

รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออก
เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
A basic School Development Model In Eastern Thailand
For Integration Into Asean Community.

นายอรรถสิทธิ์ สุทธิวารี

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.สฎายู วีระวิชิตระกุล และ รศ.ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์

Abstract

The purposes of this research were to investigate and to explore a primary school development model in eastern Thailand for the preparation for ASEAN community by using a mixed methodology. There are 4 steps of research: first, researching and analyzing basic documents to develop research framework; second, investigating a primary school development model in eastern Thailand for preparation for ASEAN community by collecting the opinion from the experts; third, developing questionnaires for survey the primary school development according to administrators' opinions; fourth, validating the primary school development model using focus groups. Research questionnaires were administered to 19 experts and 317 administrators in the eastern Thailand plus 10 school practicalities.

The research findings were;

The results have shown a primary school development model in eastern Thailand for preparation for ASEAN community have 3 administrative tasks, 16 topics and 43 items, the three tasks were academic administration, personnel administration and general administration.

The results of evaluating the school development model was that the model was highly agreed ($\bar{X} = 3.84$) where academic administration was ranked highest, then general administration was second and personnel administration was third.

The results of validating the school development model by focus groups showed the suitability of the model consistent with school practicalities best practices.

Keywords : Model, Development, Basic School, ASEAN Community

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ตรวจสอบ และหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้การวิจัยแบบผสม ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย 2) การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างรูปแบบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยประมวลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 3) การสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจการยอมรับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และ 4) หาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยการนำไปปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบ

ด้วย แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 317 คน และ ผู้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา จำนวน 10 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 9 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1) รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามการประมวลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน พบว่า มีการบริหารงาน 3 ด้าน 16 เรื่อง 43 ข้อ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2) ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล

3) ผลการหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยการนำไปสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารงานด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ผู้ปฏิบัติจริงดำเนินการในสถานศึกษา

คำสำคัญ : รูปแบบ, การพัฒนา, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, ประชาคมอาเซียน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คน ได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดจนชีวิตและสามารถพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถด้านต่างๆ เพื่อที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืนและมั่นคงซึ่งสิ่งสำคัญที่สุดที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ คือ การพัฒนาด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดเมื่อคนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาจะทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ และแสดงบทบาทของตนเองในสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การให้ความสำคัญด้านการศึกษาจึงถือว่าเป็นความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับทุกประเทศ (ฉลาด จันทร-สมบัติ, 2553) ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2558 จะเกิดการรวมตัวกันของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฝึกอบรม เสริมสร้างขีดความสามารถ การใช้นวัตกรรม ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ และวิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ (กองอาเซียน 4, 2552) ซึ่งจาก

รายงานการวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ประเทศอาเซียนทุกประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาในการจัดความยากจน และการก้าวพ้นจากความด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจและมุ่งหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระดับสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549)

ประชาคมอาเซียนเป็นการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค ซึ่งประชาคมอาเซียน คือ การทำให้ประเทศสมาชิกรวมเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” โดยถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนตุลาคม พุทธศักราช 2546 จากการที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือที่เรียกว่า “ข้อตกลงบาหลี 2” เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในพุทธศักราช 2563 แต่ต่อมาได้ตกลงรณระยะเวลาการจัดตั้งให้แล้วเสร็จในพุทธศักราช 2558 ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนสามเสาหลักที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN

Socio Cultural Community) ซึ่งมุ่งหวังประโยชน์ในการพัฒนาให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัย ไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีการร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน เช่น เยาวชน การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน เป็นต้น (ปริชา หมั่นคง, 2554) เห็นได้ว่าการศึกษาจัดอยู่ในเสาหลักในด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งให้ความสำคัญด้านการศึกษา โดยเน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนาของอาเซียน การสร้างสังคมความรู้ ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเลี้ยงดูและพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปรับปรุงคุณภาพความเหมาะสม และการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี พ.ศ. 2558 เพื่อขจัดการไม่รู้หนังสือ ให้หลักประกันทางการศึกษาภาคบังคับอย่างเท่าเทียมกันทุกเพศ โดยเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียมโดยไม่คำนึงถึงสถานะทางสังคม เชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ หรือความพิการ รวมทั้งฝึกอบรมด้านเทคนิค วิชาชีพและทักษะในการศึกษา ในภูมิภาคอาเซียน โดยพัฒนาโครงการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ฝึกอบรมครูผู้สอนและจัดโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาระดับสูง เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในอาเซียนให้เกิดประสิทธิภาพ (กองอาเซียน 4, 2552) ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพและคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข หน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องร่วมมือกัน ตั้งแต่การบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา การบริหารจัดการของสถานศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนของหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายอื่นๆ และการนิเทศภายใน ติดตามการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา ทั้งระบบนั้น ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความสำเร็จที่ตัวนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อความสำเร็จที่ยั่งยืนทั้งตัวนักเรียนเองและสถานศึกษา จำเป็นจะต้องดำเนินงานตามหลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยบูรณาการในทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ทั้งนี้ การบริหารจัดการถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จ คือ ผู้บริหารที่ต้องรับรู้ เข้าใจ

และยอมรับงานนี้อย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย ขอนแก่น ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก สระแก้ว และปราจีนบุรี ได้มีการตื่นตัวในเรื่องอาเซียนทุกระดับการศึกษา โดยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ดำเนินการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้กับครู อาจารย์ เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน จากนั้นให้ครู อาจารย์ ที่เข้าร่วมโครงการขยายผลส่งเสริมให้เยาวชนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในสถานศึกษาทุกวันจันทร์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ธัญนรี ชันยาวกร, 2555) ส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้บูรณาการยุทธศาสตร์ 3 ร ได้แก่ ร.รู้ ร.รับ และ ร.เร่ง ไปในทุกภาคส่วนทั้งสถานศึกษา ภาคเอกชน ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์นำทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด (เพ็ญญา เข้มตรง, 2555) และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ยังตื่นตัวและเตรียมความพร้อมเปิดประตูสู่อาเซียน โดยร่วมมือกับกรมอาเซียน และสถานศึกษาในท้องถิ่นจัดเวทีสัมมนาเพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรในจังหวัด และบุคลากรทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองรับการเปิดเสรีอาเซียน โดยกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้า สมาอุตสาหกรรม คณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,000 คน (สนทนาพร อินจันทร์, 2555) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ยังยกระดับการศึกษาไทย โดยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนเขตพื้นที่ชายขอบให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยสู่ระดับสากล (เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์, 2554) จะเห็นได้ว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปรับปรุงพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วน เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต ทั้งนี้ การพัฒนาประชากรให้สามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้นั้น การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนามนุษย์ ดังนั้น การบริหารจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพจึงมีความจำเป็น เพราะนี่เป็นพันธกิจใหม่ที่ท้าทาย ซึ่งผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ด้าน ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้

มีคุณภาพ สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียนทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านเจตคติออกสู่สังคม และให้ก้าวทันกับกลุ่มประเทศอาเซียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ โดยสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การใช้เทคนิคเดลฟาย (Modified Delphi) ในการสร้างรูปแบบ และใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการปรับปรุงรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รวมถึงการหาความเหมาะสมของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน มีศักยภาพในการติดต่อสื่อสาร การดำเนินชีวิตและมีทักษะในการทำงานร่วมกัน และเพื่อให้การจัดการศึกษาในประเทศไทยสามารถรองรับการผลิตประชากรที่มีคุณภาพในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา
3. เพื่อหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนโดยการนำไปสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิดในการบริหารงานตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ประยุกต์ร่วมกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในฝัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ตลอดจนวิเคราะห์การบริหารจัดการ

สถานศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนซิสเตอร์สกูล (Sister) ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แล้วนำมากำหนดตามกรอบการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550 โดยแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (จิระ งามศิลป์, 2552) 2) วิธีวิทยาการวิจัยใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ประกอบด้วย 1) เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 2) นำรูปแบบที่ได้มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจการยอมรับรูปแบบตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 จังหวัด จำนวน 317 คน ได้มาโดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, P. 3) เทคนิคการวิจัยภาคสนาม (Field Research) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Groups) ใช้ศึกษาจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านลี้) จำนวน 10 คน เพื่อหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยมี ดังนี้

1. แบบสอบถามการวิจัยสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
2. แบบสอบถามการวิจัยสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
3. แบบสอบถามการวิจัยสำหรับผู้ปฏิบัติจริง เรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา และสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษารอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) และ วิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน (ASEAN) และแนวทางการ บริหารงานโรงเรียนในฝันสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนศึกษา โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียน ซิสเตอร์สกูล (Sister School) ในภาคตะวันออกเฉียง

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน การสร้าง รูปแบบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียง เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยสอบถามความคิดเห็น จากผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 19 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 10 คน และคณาจารย์หรือนักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐและเอกชน จำนวน 9 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ ชนิดเลือกตอบแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ประมวลผลความคิดเห็นเพื่อให้แนวคิดเกี่ยวกับต้นแบบของรูปแบบการพัฒนาสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคม อาเซียน และสรุปเป็นต้นแบบของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคม อาเซียน

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการ ยอมรับรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียง เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ตามโครงสร้างการบริหาร งาน 4 งาน ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 317 คน ได้มาโดยอาศัย หลักการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

ขั้นตอนที่ 4 หาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคม อาเซียน โดยนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค ตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้จากผลการ วิเคราะห์การสำรวจการยอมรับรูปแบบตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษา ไปสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค ตะวันออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ประมวลผลความ

คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง โดยวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์

2. การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตาม ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และลำดับที่

3. หาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคม อาเซียน โดยการสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริง โดยใช้การสนทนากลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาค ตะวันออก เพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับผู้บริหารสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง

2. สามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในหน่วยงานภาคอื่นๆ ได้

3. เป็นรูปแบบในการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค ตะวันออกเพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับผู้บริหารสถาน ศึกษาของรัฐและเอกชนได้

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวัน ออกเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามการประมวล ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน พบว่า มีการบริหาร งาน 3 ด้าน 16 เรื่อง 43 ข้อ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การ บริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงาน บุคคล

3. ผลการหาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคม อาเซียน โดยการนำไปสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบการพัฒนาสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคม อาเซียน ด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล และการ

บริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารงานด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ผู้ปฏิบัติจริงดำเนินการในสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ารูปแบบ ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามี ความสำคัญที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานในแต่ละงานในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสำคัญ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการนั้นเป็นหัวใจสำคัญหลัก และมีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้านผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ รู้เท่าทัน และพัฒนาตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเน้นในเรื่องการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งนี้ เนื่องจากการวางแผนงานด้านวิชาการเป็นตัว กำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกว่าสถานศึกษาควรจะมีการดำเนินการพัฒนาไปในทิศทางใดเพื่อให้เท่าทันกับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

ซึ่งไปสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพราะในการจัดการเรียนการสอนนั้น สถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะต้องกำหนดคุณลักษณะด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และเจตคติของผู้เรียน เพื่อให้คณะครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่ครอบคลุม สอดคล้องกับคุณลักษณะของเด็กไทย ในประชาคมอาเซียนทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และเจตคติของผู้เรียนให้ตรงตามตัวชี้วัดคุณภาพนักเรียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรดำเนินการผ่านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ เพราะทั้งสองเรื่องมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้วิธี

การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ มีการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งยังจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนให้นักเรียน ชำระการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นอีกส่วน ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรใช้การนิเทศการศึกษาเพราะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกชั้นตอน ทั้งนี้ การนิเทศศึกษามีเทคนิควิธี ที่หลากหลาย ควรเลือกใช้การนิเทศที่เหมาะสม จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในส่วนของการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากจะทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่นๆ ทั้งของภาครัฐ เอกชน องค์กรอิสระ สถาบันการศึกษา ตลอดจนเป็นการสร้างความช่วยเหลือให้คำแนะนำและปรึกษาทางวิชาการ ซึ่งเป็นทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่ง

ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามี ความสำคัญลำดับที่สอง ทั้งนี้ การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีขอบข่ายงานที่กว้าง และเป็นการบริหารงานที่ส่งเสริม อำนวยความสะดวก และเกี่ยวข้องกับการบริหารงานในด้านอื่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเรื่องการวางแผนการบริหารงานการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การทัศนศึกษา การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา และการรายงานผลการปฏิบัติงาน เพราะการวางแผนการบริหารงานการศึกษา ในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น สถานศึกษาควรกำหนดการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานงานว่าบรรลุตามตัวชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่กำหนดไว้หรือไม่

การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรเป็นอีกส่วน ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดเตรียมสื่ออำนวยความสะดวก บรรยากาศการเรียนรู้ และสร้างวัฒนธรรมการทำงานให้เหมาะสมกับมาตรฐานการปฏิบัติงานและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนจัดหาสวัสดิการที่เหมาะสมเพื่อ

สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของการจัดการศึกษาในขณะนั้น

การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากตามทัศนะของผู้เกี่ยวข้อง การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นการนำผลการประเมินการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมาใช้ในการปรับปรุงมาตรฐาน และระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบันนี้ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า การบริหารงานในทุกภาคส่วนจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน เพราะช่วยแบ่งเบาภาระงานและเป็นอีกเส้นทางของการสื่อสารที่สามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนสามารถนำไปใช้ประชาสัมพันธ์งานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้อย่างดี และการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่ามีความสำคัญเพราะเป็นการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และส่งเสริมงานการศึกษาในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนอีกด้วย ทั้งนี้ การที่คนศึกษาที่เน้นการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอีกส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่ามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นอีกวิถีการที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ศึกษาพัฒนาการจากแหล่งอื่นๆ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาของตนเองให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ตลอดจนการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสู่อาเซียน ผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินพัฒนาการของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในด้านการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนในปีการศึกษาต่อไป

ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าเป็นมีความสำคัญลำดับที่สาม ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าการจะดำเนินงานภายในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ประสบความสำเร็จนั้น บุคลากรในหน่วยงานจะต้องมีความรู้ความสามารถก่อน จึงจะสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าในแต่ละภาคส่วนในเขตพื้นที่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของตนเอง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดได้ดำเนินการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้เยาวชนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร (ธัญรี ชันยกร, 2555) ส่วนมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว ได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนชายขอบให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทย (เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์, 2554) ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร่วมมือกับกรมอาเซียน และสถานศึกษาในท้องถิ่นจัดเวทีสัมมนา เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรในจังหวัด ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองรับการเปิดเสรีอาเซียน (สนทนาพร อินจันทร์, 2555)

เห็นได้ว่าทุกหน่วยงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับผู้เกี่ยวข้องที่เห็นว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งหากพัฒนาครูให้มีคุณภาพตามตัวชี้วัดคุณภาพครูตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ การพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้น ผู้เกี่ยวข้องจึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานบุคคลในเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพราะทั้งสองเรื่องมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์ วิธีการประเมินที่ชัดเจนมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเมื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการพัฒนาแล้วจะต้องมีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ

2. จากผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย

ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกแห่งให้ความสำคัญ โดยการดำเนินงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนจะประสบความสำเร็จและเห็นผลชัดเจนจากตัวผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นและ

ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนงานด้านวิชาการ เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทางในการบริหารและกำหนดสิ่งที่สถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องดำเนินการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ทักษะพื้นฐาน และมีเจตคติที่ดี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

ในส่วนของจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ เลือกใช้หนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนที่เหมาะสม สอดคล้องต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากการจัดกิจกรรม การใช้วิธีการวิจัย การเตรียมสื่อ เทคโนโลยี จัดบรรยากาศ และการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

และการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นว่าการนิเทศการศึกษาเป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนางานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา เพราะในแต่ละสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ละแห่งจะใช้วิธีการนิเทศ ที่แตกต่างกันแต่มีวัตถุประสงค์เดียวกันคือพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประชาคมอาเซียนในปี 2558 นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีการระดมทรัพยากร วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จากที่กล่าวมาจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในลำดับแรก

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสอง ทั้งนี้เนื่องจากขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป มีขอบข่ายกว้าง และเป็นการบริหารงานที่คอยสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้กับการบริหารงานด้านอื่นๆ โดยผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับงานหลายด้าน เริ่มตั้งแต่การวางแผนการบริหารงานการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้อง

ระดมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานให้บรรลุตามตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยอำนวยความสะดวกในเรื่องข้อมูล เอกสาร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่ใช้ในการประเมินในรอบปีการศึกษา ทั้งนี้ ต้องบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบาย ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการในอนาคตเพื่อพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้เท่าทันกับประชาคมอาเซียน โดยนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงต้องสำรวจความต้องการ ความรู้ความสามารถของบุคลากร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีมาบริหารและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอีกส่วนที่ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนเป็นหน้าเป็นตาให้กับผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งในสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง พัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนพิเศษ และสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมต่อการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เช่นกัน โดยเฉพาะการจัดทัศนศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้กับผู้เรียน ซึ่งการทัศนศึกษามีความเสี่ยงหลายด้าน เพราะฉะนั้น ก่อนที่ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมอบหมายให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการในส่วนนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในการพานักเรียน นักศึกษาออกนอกสถานศึกษา

การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา และรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอีกส่วนที่ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากการนำเสนอผลการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตลอดปีการศึกษาให้สาธารณชนได้รับทราบ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเพราะจะได้นำเสียงสะท้อนและความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกฝ่ายมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนในสถาน

ศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เห็นได้ว่าการบริหารงานทั่วไปนั้นกว้าง ซึ่งงานบางอย่างอาจไม่สอดคล้องกันแต่มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องดำเนินการในงานส่วนนี้ให้สำเร็จลุล่วง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการศึกษารองรับประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานทั่วไปอยู่ในลำดับสอง

ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ลำดับท้ายสุด ทั้งนี้เนื่องจากขอบข่ายการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาทุกแห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นขอบข่ายงานที่กว้าง แต่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ เพียงสองเรื่อง ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเห็นได้ว่างานที่กล่าวมาเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะ และเป็นงานที่ในหนึ่งปีการศึกษาจะมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เนื่องจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความรู้ และรับผิดชอบงานเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้น การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงเป็นการพัฒนาตามความถนัด ตามศักยภาพ และตามงานที่รับผิดชอบ ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกคนมีความเชี่ยวชาญในการกำกับ ติดตามอยู่แล้ว จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลน้อยกว่าด้านอื่นๆ

3. จากผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยนำไปสอบถามจากผู้ปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนซิสเตอร์สกูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นงานที่อำนวยความสะดวกช่วยส่งเสริมให้การบริหารงานด้านอื่นๆ ซึ่งมีขอบข่ายงานกว้าง เริ่มตั้งแต่การวางแผนบริหารงานการศึกษา จัดระบบองค์กร พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน เทคโนโลยี อาคารสถานที่ การทัศนศึกษา งานประชาสัมพันธ์ และการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี แต่ผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านสิ่ว) ที่เป็นโรงเรียนซิสเตอร์สกูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถพัฒนาสถานศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้สำเร็จ โดยโรงเรียนได้ดำเนินการวางแผนการบริหารงานโดยกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดตามโครงการพัฒนา

สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีจัดระบบการบริหารโดยยึดการบริหารงานตามโครงสร้างตามกรอบกระจายอำนาจ พ.ศ. 2550 จัดทำแผนพัฒนาตนเองของครูผู้สอน จัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และสร้างวัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ใช้หลักการประเมินโครงการและหลักการบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนซิสเตอร์สกูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถติดต่อประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรอื่นๆ จัดหาสื่อไอซีที งบประมาณและทรัพยากร มาใช้ปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม มีบรรยากาศเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทัศนศึกษาโดยเน้นส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนางานในสถานศึกษา

นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนของโรงเรียน โดยดำเนินการประสานความร่วมมือผ่านสื่อโทรทัศน์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ ชุมชน และผู้ปกครองเพื่อประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของโรงเรียนซิสเตอร์สกูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน ตลอดจนรายงานผล การปฏิบัติงาน โดยจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ด้านการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการบริหารงานทั่วไปเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านสิ่ว) ที่เป็นโรงเรียนซิสเตอร์สกูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องทำเป็นประจำตลอดปีการศึกษา จึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานทั่วไปอยู่ในลำดับแรก

ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากกรอบการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลนั้นมีขอบข่ายงานที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติเล็กน้อย โดยงานส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา แต่ทั้งนี้ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านสิ่ว) ที่เป็นโรงเรียนซิสเตอร์สกูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้นำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหาร ทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถ มีการพัฒนาตนเองอยู่ สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมกันกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยจัดทำมาตรฐานภาระงาน กำหนดเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลงานสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของ

กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านลิว) ได้ร่วมกันลงมือปฏิบัติมา จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลอยู่ในลำดับ ที่ 2

ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านลิว) อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นโรงเรียนซิสเตอร์สกูล ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ในโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จะแตกต่างกันตรงที่โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านลิว) เป็นโรงเรียนนำร่องที่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยจัดการเรียนการสอนภาษาอาเซียน อีก 1 ภาษา ได้แก่ ภาษาเวียดนาม โดยได้รับการสนับสนุนจากวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนซิสเตอร์สกูลนี้ โรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านอาเซียนไว้อย่างชัดเจน มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนโดยเฉพาะ มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนได้อย่างหลากหลาย ใช้การวิจัยรายบุคคลในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้การนิเทศการศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา ตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรอิสระ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงใต้และเครือข่ายอื่นๆ ทั่วประเทศ เพื่อระดมทรัพยากรมาใช้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพของคณะครูและนักเรียน ตลอดจนใช้สื่อและเทคโนโลยีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างศูนย์อาเซียน องค์กรทางการศึกษา และองค์กรอื่นๆ ด้านวิชาการเป็นประจำ จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านลิว) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าด้านอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) การนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการกำหนดคุณลักษณะ ทักษะพลเมือง และปลูกฝังเจตคติที่ดีของนักเรียนในการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนคัดเลือกหนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนโดยตรงที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านวิชาการแก่สถานศึกษาต่อไป

2) การนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารงานบุคคล ในเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงาน ไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนด เกณฑ์ วิธีการประเมินผลงาน โดยพิจารณาทั้งคุณสมบัติและคุณลักษณะให้สอดคล้องกับการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนกำหนดให้มีการกำกับ ติดตามความคืบหน้าในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษารองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนภายในสถานศึกษา

3) การนำรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนด้านการบริหารงานทั่วไป เรื่องการทัศนศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาที่เน้นส่งเสริมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน และควรจัดการประเมินผลสำเร็จของโครงการ ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการทัศนศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งการดำเนินการทัศนศึกษาดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทัศนศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรหารูปแบบการบริหารงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ที่สนับสนุนรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนระหว่างโรงเรียนภายในประเทศ หรือระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยกับโรงเรียนในต่างประเทศด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย

3) ควรมีการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงใต้เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยศึกษาให้ครอบคลุมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลเชิงลึกมาใช้แก้ไขปัญหาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองอาเซียน. (2552). แผนงานการจัดตั้งประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ค.ศ. 2009 – 2015). กรุงเทพฯ : บริษัทคาริสมามีเดีย จำกัด.
- จิระ งามศิลป์. (2552). คู่มือเตรียมสอบ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สพฐ. ภาค ข ความรู้ความสามารถด้านกฎหมายและระเบียบฯ. ม.ป.ท.
- ฉลาด จันทสมบัติ. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. วารสารการบริหารและพัฒนา, 2(1), 175 – 189.
- ธัญนรี ชันยากร. (2555). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้กับครูอาจารย์ เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2555. จาก : http://thainews.prd.go.th/view_asean2011.php?m_newsid=255502090124&tb=N255502&return=ok&news_headline%20
- ปรีชา หมั่นคง. (2554, มกราคม – มีนาคม). รู้ทันอาเซียน. วารสารวิชาการ, 14(1), 59 – 72.
- เพ็ญญา เข้มตรง. (2555). จังหวัดฉะเชิงเทรากำลังยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ด้วยยุทธศาสตร์ 3 ร. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2555. จาก : http://thainews.prd.go.th/view_asean2011.php?m_newsid=255502090124&tb=N255502&return=ok&news_headline%20
- สนทนาพร อินจันทร์. (2555). แปรริ้วต้นตัวเปิดประตูอาเซียนพร้อมเตรียมแผนเดินทางรับมือ. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2555. จาก <http://77.nationchannel.com/video/201340/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). ก้าวสู่อาเซียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- _____. (2554). แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). คู่มือดำเนินงานโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์. (2554). มหาวิทยาลัยบูรพาแซร์ความรู้อาเซียน เสริมทัพเยาวชนชายขอบ. สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2554. จาก : <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9540000083872>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 608.